

www.srbija.travel
СРБИЈА
ОРГАНИЗАЦИЈА
ТУРИСТИЧКА
СРБИЈА

Свечане и ведре сопоћанске фазуре зраче унутрашњом лепотом и достојанственим изразом. То је античка концепција уметности, својерсна ренесанса у којој се слави лепота људске природе. Сопоћани су Сикстинска капела српског средњег века.

СТАРИ РАС

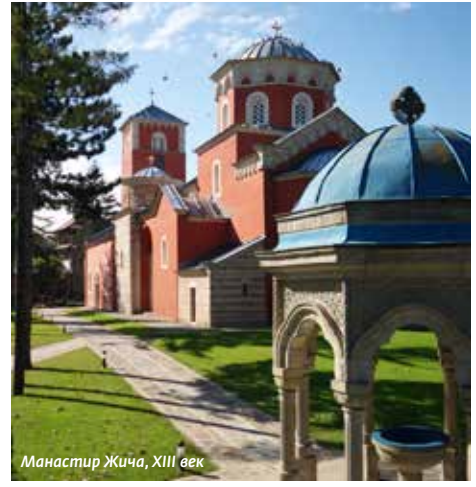
Између истока и запада

Прочват српских манастира започет је са Стефаном Немањом, оснивачем српске државе, у другој половини XII века. У близини прве престонице, града Раса, један за другим, ницали су манастири Св. Никола у Куршумлији, Св. Богородица у Топлици и Ђурђеви Ступови, који су, нажалост, у каснијим временима тешко страдали. Као градиатељ црква, Немања је ударио темељ вишевековној владашкој традицији, а његова последња задужбина, манастир Студеница, била је велики узор будућим градиатељима.

МАНАСТИРИ - ОКОСНИЦА ИДЕНТИТЕТА

Са слабљењем моћи Византије у XIII веку указала се прилика Немањиним наследницима да изграде државни и културни идентитет своје земље. У Жичи је Стефан Првоченчани крунисан за краља, а Сава Немањић је тај манастир учинио седиштем самосталне српске архиепископије. Идеја идеалног хришћанског споја Цркве и државе отелотворена је у манастирима – постали су духовни, политички и културни центри и у њима су исписиване најважније странице историје Срба.

Спој истока и запада
Сместена на раскршћу путева, утицаја и интереса, Србија је у XIII веку створила своју националну уметност, која је настала спајањем утицаја романичке уметности са византијском уметношћу. Оригиналношћу тог споја очитује се у Богородичиној цркви у Студеници, која је сва прожета романиком у декоративној обради мермерних фасада и у скулптурни на порталима и прозорима, али је њена унутрашњост византијска по духу, а зидови осликани фрескама нестварне лепоте.

САВРШЕНСТВО СЛИКАРСТВА

Монументални Бели анђеоло и Милешевци најлепши је пример тог изузетног стила, у чијој су основи хармонија и класични идеали лепоте. У нешто касније подигнутим Сопоћанима тај стил је доведен до савршенства. Свечане и ведре сопоћанске фигуре зраче унутрашњом лепотом и достојанственим изразом. То је античка концепција уметности, својерсна ренесанса у којој се слави лепота људске природе. Сопоћани су Сикстинска капела српског средњег века.

КОСОВО И МЕТОХИЈА

Успон српског царства

Почетком XIV века краљ Милутин је престоницу Србије преместио у Призрен на Косову, и предузео велика освајања византијских територија на југу. Са тегододшњом византијском принцеом Симоном, која је као гарант мира удата за Милутина, у Србију су стигли цариградска уметност, церемоније, начин одевана и култура исхране. Тако је српска култура доживела преображај у директној додиру са царском Византијом.

МАНАСТИРИ - ЦЕНТРИ ПРОСВЕТЕ И КУЛТУРЕ

После Милутинове смрти настављена су освајања на југу и са њима је нагло порасла моћ властеле и црквених кругова. Они су постали нови ктитори и, градили су све већи број манастира. Пећка патријаршија је била духовно средиште земље, али и место на коме је српска држава досегла врхунац своје славе – Стефан Душан је у Пећи крунисан за цара а Србија је постала царство. У пространом Душановом царству манастири су били и значајни центри просвете и културе. У њима су преводене и преписиване књиге, формиране школе и велике библиотеке, а у царском манастиру Дечани радила је чувена иконописна школа.

Моћно царство српског средњег века није се одржало после смрти цара Душана. После продрора Турака на Балканско полуострво, центар државе померио се на север, у долину реке Мораве. Међутим, у држави кнеза Лазара и његовог сина деспота Стефана, и поред хаотичних политичких прилика, култура је имала необичан процват.

МОРАВСКА СРБИЈА

На бедему Европе

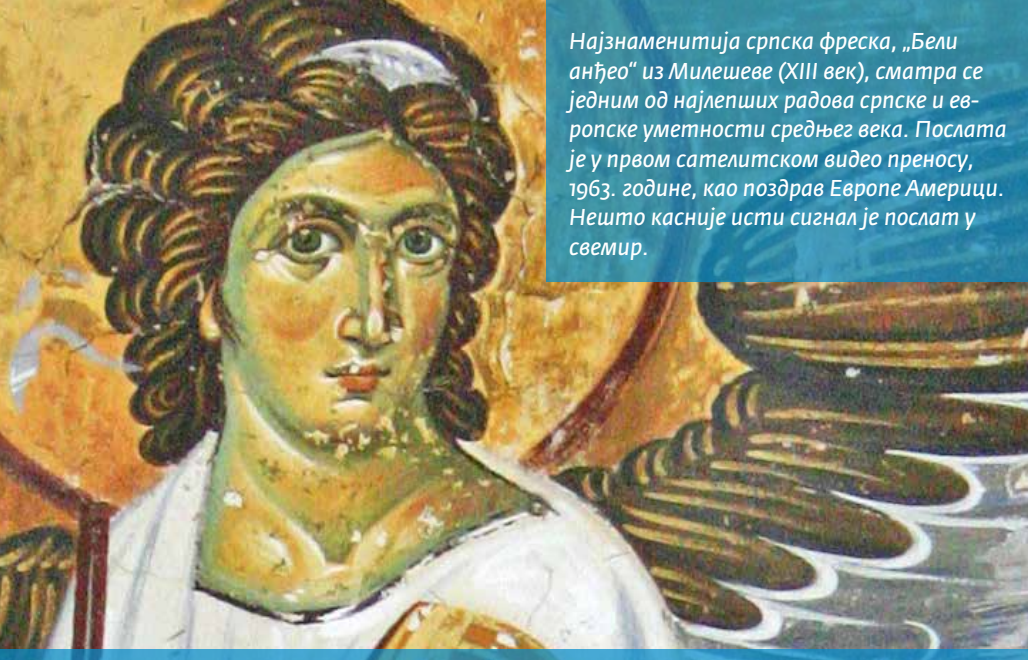
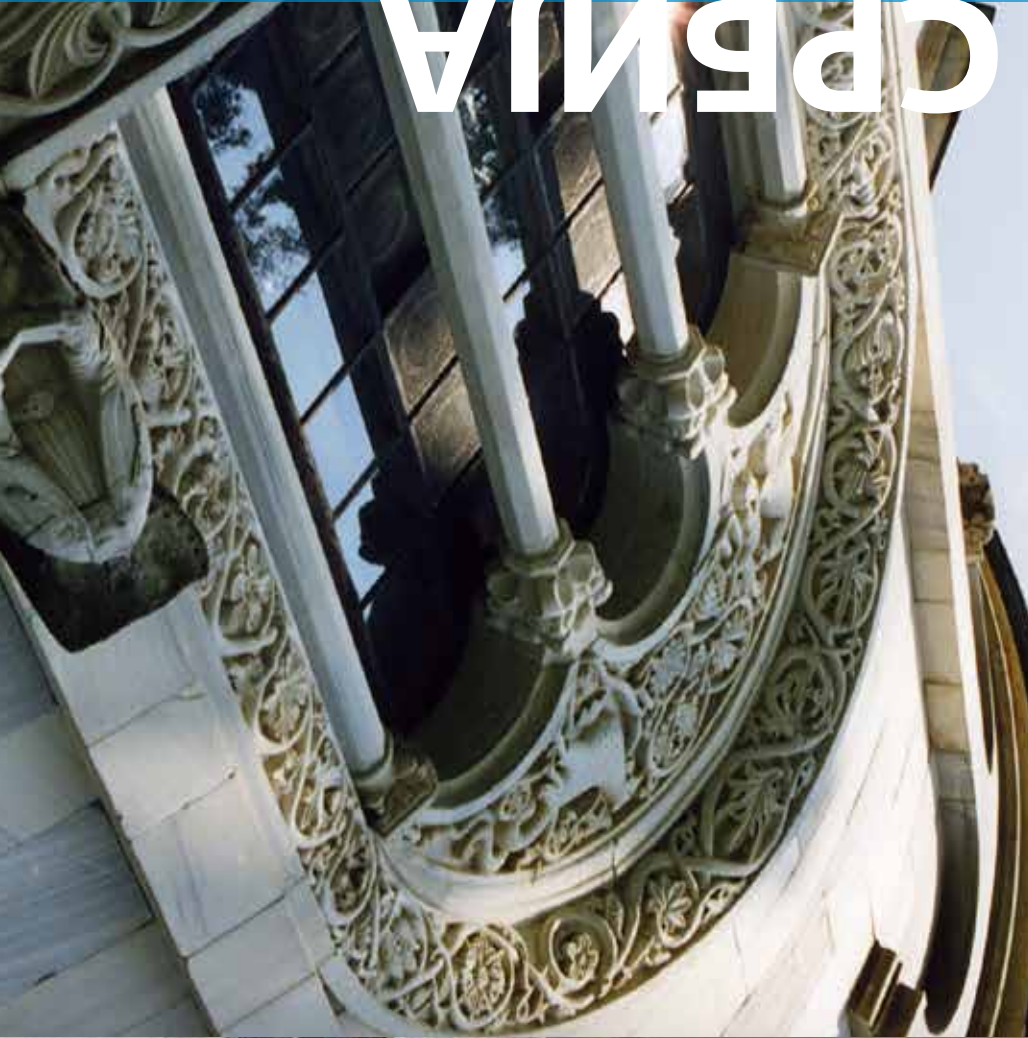

ЧУВЕНЕ ДЕКОРАТИВНЕ СКУЛПТУРЕ

Моравске цркве Лазарица, Раваница, Лубострња и Каленић представљају нов тип црквене грађевине, у којој је значајно место припадо декоративној скулптури. На порталима и прозорима, на розетама и луковима смењују се преплетене траке, фантастичне животиње, па и људске фигуре. Моравски украс је потпуна новина и доказ стваралачке снаге те епохе.

РАСКОШНО СЛИКАРСТВО ЛИРСКЕ АТМОСФЕРЕ

На фрескама Моравске школе последњи пут је забилежала велика византијска сликарска традиција. Отмено, аристократско сликарство Манастија и Каленића одише лирском атмосфером и префињеношћу. Прекрасна одећа, скупоцени накит, сјај посуђа и необичне капе по моди тог времена претворили су зидове моравских цркава у историјски документ за спознају духа једног времена које је заувек нестало са падом Смедерева, 1459. године, и пропашћу српске средњовековне државе.

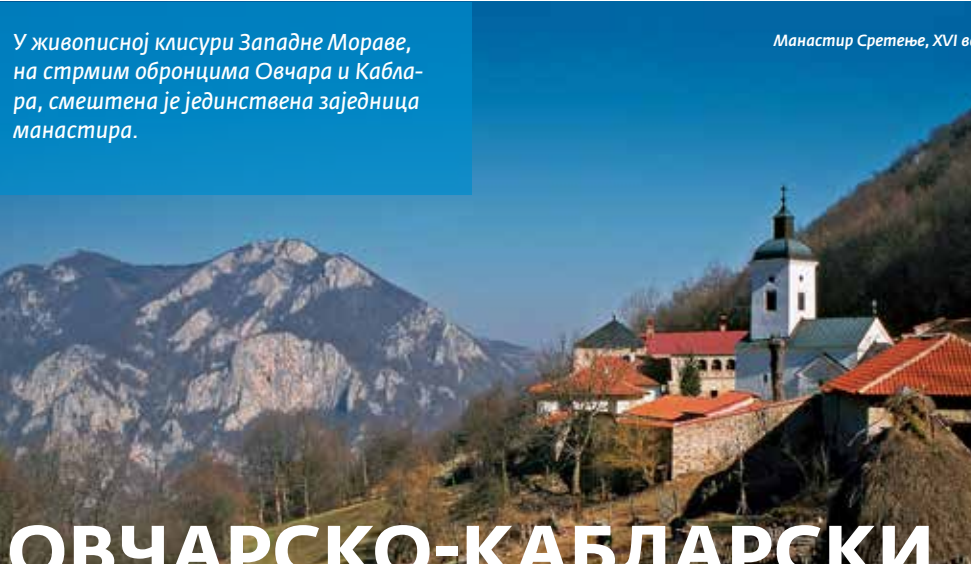
Најзнаменитија српска фреска, „Бели анђеоло“ из Милешеве (XIII век), сматра се једним од најлепших радова српске и европске уметности средњег века. Послата је у првом сателитском видео преносу, 1963. године, као поздрав Европе Америци. Нешто касније исти сигнал је послат у свемир.

ФРУШКА ГОРА

Центар српског барока

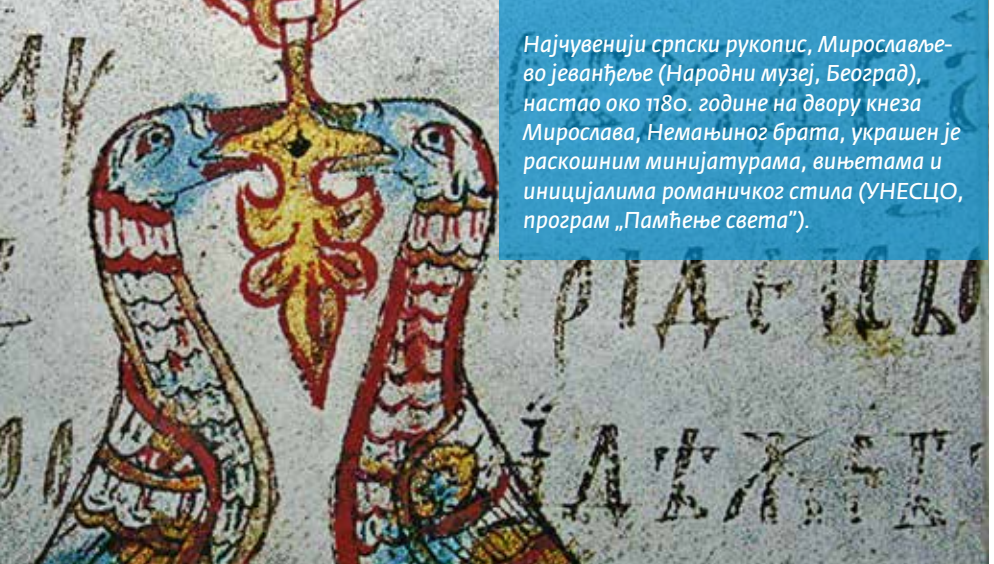
Фрушка гора у Срему надалеко је позната по својој прелепој природи и племенитим сортама грозња од којих се прави врхунско вино, али, пре свега, по својим манастирима.

ОВЧАРСКО-КАБЛАРСКИ МАНАСТИРИ

Уточиште српске културе

У живописној клисури Западне Мораве, на стрми обронцима Овчара и Каблара, смештена је јединствена заједница манастира.

Најчувенији српски рукопис, Мирослављево јеванђеље (Народни музеј, Београд), настао око 1180. године на двору кнеза Мирослава, Немањиног брата, украшен је раскошним минијатурама, вињетама и иницијалима романичког стила (УНЕСКО, програм „Памћене света“).

РИЗНИЦЕ

Бисери црквене уметности

Београд
88.509 km²

Локација
41° 52' и 46° 11' с.г.с.
18° 06' и 23° 01' и.г.д.

Становништво
7.120.666 становника

Језик
српски

Писмо
ћирилично и латинично

Валута
динар (РСД)

Клима
умереноконтинентална, са топлим летима до 33°C и снежним зимама, са температуром од -5°C до 10°C.

Временска зона
средњоевропска временска зона ГМТ+1 сат (март – октобар ГМТ+2 сата)

Манастири Србије

Србија има више од две стотине манастира, од којих су 54 проглашена за споменике културе, а на листу светске културне баштине УНЕСКО-а урвишени су Стари Рас са Сопоћанима, Студеница и средњовековни српски манастири на Косову и Метохији – Дечани, Грачаница, Пећка патријаршија и Богородица Љевишка. Због врхунских културних и духовних вредности, баштина на тим просторима је, уједно, трајна вредност европског наслеђа и целокупног света.

TRANSROMANICA

Ако посетите Жичу, Студеницу, Градац, Ђурђеви ступове или Сопоћане наћи ћете се и на европској руту «Трансроманика» која спаја романичко наслеђе Европе. На том важном путу културе, који омогућава његово промовисање, српски манастири су незаобилазни управо због оригиналног доприноса европској културној баштини.

www.transromanica.com

Зидане манастира на Фрушкој гори започето је после Велике сеобе Срба, 1690. године. Срби су тада прешли у Угарску и на тим просторима пронашли уточиште од турског прогона. На падинама Фрушке горе смештени су велики број манастира и основан духовни центар Срба у избеглиштву – Карловачка митрополија. У Фрушкогорским манастирима су кроз векове чувани духовност и култура Срба, али су били и важно политичко средиште, симбол националног отпора Турској империји.

Чувари духовности
Вековима су ти манастири били чувари православне духовности и националне свести Срба, али и уточиште за збегове који су се сакривали у клисури и околним пећинама. Културна и уметничка активност у овчарско-кабларским манастирима није прекидана ни у најтежим временима. У XVI веку ту су радиле преписивачке школе, цркве су украшаване фрескама, сликане су иконе и израђивани драгоцени предмети.

Ризнице су настајале упоредо са оснивањем манастира јер су од давнина ктитори и бројни ходошанци прилагали вредне уметничке и литургијске предмете. У витринама манастирских ризница посетиоци данас могу да виде манастирске реликвије, јеванђеља, путире, златне крстове, црквени вез, сребром оковане иконе и многе друге драгоцености.

ЖИВОТ У МОЛИТВИ И РАДУ

Иако су углавном настали у средњовековној епохи, манастири су и данас више него живи. У њима обитавају монаси, који живе у складу са древним монашким животом: моли се и ради. Зато су манастири прожети миром и радошћу која проистиче из скарног спајања спиритивног и физичког. Такође, одликују се познатом гостољубивошћу, карактеристичном за православну монаштво од Свете горе до Русије, па ћете у њима бити дочекани са поштовањем и људском топлином. Плодови монашког рада су различити: од духовних, какве су књиге, иконе и брајанице, до физичких, попут меда, вина, лековитих чајева и лепих тканина. Улазећи у манастир у Србији као да искорачите из урбаног ритма овог света и улазите у живу древност, која и данас сведочи да вечност није далеко од нас.

Празници
Верски празници у Србији се обележавају према Јулијанском календару. 7. Јануар: Божић Православни Ускрс: од Великог петка до другог дана Ускрса

Банке и поште
понедељак-петак 08:00 – 19:00 ч.
суботом 08:00 – 15:00 ч.
Недељом раде само дежурне банке и поште.
www.nbs.rs
www.posta.rs

Музеји
Понедељак – недеља: 10:00 – 22:00 ч (у зависности од музеја)

Турска организација Србије
Чика Лубина 8, 11000 Београд
Тел: +381 11 652 100
Факс: +381 11 266 767
е-пошта: office@tserbia.travel
www.srbija.travel

За издавача: Марија Лабовић, в.д. директора
Уредник: Снежана Нелевић
Текст: Јасмина Милошевић
Дизајнер: Маријана Марковић
Фотографије: Бранко Јовановић, Драган Бошњак, Музеј Српске православне цркве, Петар Вујанић
Картографска подлога: Меркур СБ
Градња: Службени гласник, Јована Ристић, Београд
Прво издавање на српском језику, 2017
Тираж: 10.000
ISBN 978-86-6095-534-9
картографска бр. одобр. 034-011-58/2017 од 14. 06. 2017.

Туристички информативни центри
Правдописне сувенира
Трг Републике 5, Београд
+381 11 3282 712
Е-пошта: info@srbija.travel
www.srbija.travel

На Авалском трњу
+381 11 3908 517
Е-пошта: info@srbija.travel
www.srbija.travel

Конак је део манастирског комплекса, кроз историју намењен свакодневном боравку монаха. У склопу неких од манастирских комплекса, данас се у конацима пружа могућност смештаја посетилаца. Улаз у манастире у Србији се не налазије.

*Манастири који овде представљају су православни. О верским објектима других вероисповести више на www.srbija.travel, где можете преузети и нашу публикацију „Културно благо Србије“.

СРП - Каталогизација и публикација - Народна библиотека Србије, Београд
271.22(4971)-53 (684.3)
СРБИЈА (Картографска грађа) - карта манастира / Смиљана Новчић. - 1 изд. - Београд: Туристичка организација Србије, 2017 (Београд: Службени гласник). - 110 стр. карта : у боји, 15 x 45 cm, превијена на 21 x 11 cm
Картографска основа: Меркур СБ - Тираж 10.000 - Садржи: легенду, списак манастира, фотографије и кратке текстове о српској средњовековној уметности.
ISBN 978-86-6095-534-9
J14 Манастири - Србија - Географске карте
COBISS.SR-ID=32053584

СРБИЈА

КАРТА МАНАСТИРА

ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА СРБИЈЕ
www.srbija.travel

ЛЕГЕНДА

- Међународна граница (црвена линија)
- Гранични прелаз (зелени, водени)
- Покрајинска граница (плава линија)
- Аутопут (наплатна рампа, прикључак) (жута линија)
- Аутопут са једном изграђеном траком (оранџаста линија)
- Раздвојене километрима (18 | 12) (најбоље линије)
- Магистрални пут (ознака пута) (црвена линија)
- Регионални пут (брава) (брава линија)
- Железничка пруга (црна линија)
- Ознаке насељених места (оранџаста линија)
- НИШ** Назив града
- БРУС** Општински центар
- Назив река и језера (плава линија)
- Аеродром (путнички) (знак)
- Манастир (знак)
- Пут културе (знак)
- Трансмоника (знак)
- Под заштитом УНЕСКО (знак)

R ~ 1:800 000

МАНАСТИРИ ОД ИЗУЗЕТНОГ ЗНАЧАЈА на Списку непокретних културних добара*

*Републички завод за заштиту споменика културе, Београд